

Vejledning til pointsystemet

Af TORBEN & MARIE AGER

Vurdering af et billede kan jo være meget subjektivt, det den ene kan lide falder måske ikke i den andens smag, det er der mange forskellige årsager til. For ligesom at gøre det hele lidt lettere skal jeg hermed prøve, at fastlægge nogle enkelte fælles retningslinjer for vurdering af billeder, ved hjælp af ImageRating's pointsystemet.

Der kan som et minimum benyttes en enkelt skala, lad os f.eks. antage at et billede har en god lyslægning, jeg vil derfor kun bruge skalaen for Lys og med et enkelt klik kan jeg afgive min vurdering. Ønsker jeg derimod at gå mere i dybden, kan jeg bruge flere skalaer, som så tilsammen giver en bredere vurdering og dermed uddybe min kritik.

Skarphed

Som udgangspunkt skal et fotografi altid have et skarpt område, ved f.eks. et portræt er det personen og ikke baggrunden, der skal være i fokus

Skarpheds-skala 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Et billede der er skarpt på det rigtige sted, skal have mindst 5 points på skalaen. Hvis fotografen der udover gør brug af dybdeskarpheden, f.eks. ved en landskabsoptagelse hvor billedet er skarpt fra forgrund til baggrund, eller hvis fotografen ved brug af dybdeskarpheden har isoleret den del af billedet han ønsker at fremhæve (f.eks. ansigtet ved en portræt optagelse), kan der gives yderligere point fra 5 til 9 på skalaen.

Eksponering

Eksponering er som fotografisk begreb, det lys der med en intensitet der er bestemt af blænde og lukketid, kommer gennem objektivet for til sidst at blive registreret af filmen eller fotochippet. Et godt billede vil som regel indeholde områder der både er meget mørke og meget lyse, eksponering skal dog altid bruges til at afspejle de lysforhold der er under optagelsen.

Eksponerings-skala 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Har du ikke selv været til stede under optagelsen, har du naturligvis ingen forudsætninger for at kende til lysforholdene, derfor må vi vurdere billedet ud fra vores erfaring. Ser det naturligt ud, er detaljerne i skyggerne synlige, eller er de væk fordi billedet er for mørkt, eller er detaljerne væk i de lyse partier på billedet, fordi billedet er overbelyst. Nævnte faktorer bestemmer hvilken karakter du vil give eksponeringen. Som udgangspunkt kan jeg sige, at hvis billedet i mellemtone området er rigtigt belyst, så giv 5. Hvis der derudover er rigeligt med detaljer i de mørkere og i de lyse områder, så giv op til 9 points.

Farver

Et farvefotografi skal gengive farverne på en så korrekt måde som muligt, farverne ved optagelsen er bestemt af den lyskilde der anvendes og som reflekteres fra det fotografiske objekt, en hvid skjorte skal gerne gengives som hvid og ikke med et lyserødt skær.

Farve-skala 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Kontrasten har du ikke stor indflydelse på, medmindre du selv fremkalder dine billeder, eller du fotografer digitalt og anvender et redigeringsprogram, f.eks. Photoshop. Kontrasten skaber liv i billedet men for meget kontrast vil reducere detaljerne, hvis billedet er fladt (uden liv) giv mindre end 5. Omvendt hvis du har et billede der er kontrastrigt og detaljeret giv 5 eller derover. Kan du også se de nødvendige detaljer i både de mørkere og de lysere områder giv op til 9 points.

Kontrast

Kontrast er forholdet mellem de lyse og de mørke partier i billedet, et billede med for lidt kontrast vil virke fladt og kedeligt, for meget kontrast reducerer detaljerne.

Kontrast-skala 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Som udgangspunkt ved din farve vurdering, kan du se efter noget hvidt (f.eks. en hvid skjorte), er der et skær af en anden farve end hvid, giv under 5 points, er den ren hvid giver du 5 eller derover. Har billedet foruden gode naturlige farver uden, at de virker unaturlige kraftige eller for svage kan du give op til 9 points.

Graduering

Graduering er en gradvis overgang mellem tonerne som f.eks. i en gråtoneskala. I et portræt. hvad enten det er farve eller sort hvid, er det vigtigt at tonerne forholder sig naturligt til hinanden og ikke mindst at der er mange nuancer, der kan være fra to til flere millioner.

Graduerings-skala 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Når vi skal give karakter for graduering, må vi vurdere om billedet har tilstrækkeligt mange nuancer, hvis du syntes det så giv 5 eller derover. Hvis fordelingen af nuancerne også er jævn og naturlig så giv yderlig op til 9 points.

Lys

Uden lys ingen billeder, det gælder i studiet som alle andre steder, lyset skal udnyttes. Det modulere et objekt, det er lyset der skaber billedet

Lys-skala 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Da vi ikke var til stede under optagelsen og dermed ikke har haft kendskab til lysforholdene, må vi her bruge vores erfaring, hvis lyset på billedet fordeler sig på en naturlig måde giv 5 eller derover, hvis fotografen har brugt lyset til at modulere objektet, så det har fået flere dimensioner, så giv yderlig points op til 9 på skalaen.

Originalitet

Originalitet (oprindeligt), her ønsker vi altså at skille vores fotografi ud fra andres, helst på en original måde. Et eks. ved en række portrætter af en person, kan man med en vis ret sige at det første billede er det der er mest originale og det er også det der har nyhedens interesse.

Originalitets-skala 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Ved vurderingen må du skelne mellem om du har set det billede før. Hvis billedet minder dig om noget du har set mange gange før, giv 5 eller derunder, er billedet nyt for dig enten i motiv eller opsætning giv op til 9 points.

Motiv

Et fotografisk motiv er et objekt der kan fotograferes (fra græsk at tegne med lys). Alle billeder der er noget genkendeligt i kan være interessante smukke eller spændende, men nogle er dog mere spændende end andre, så et godt motiv er noget der skal sætte gang i følelserne og få os til at tænke. Det er dog højest forskelligt hvad vi føler er et godt motiv f.eks. kan et billede af ens børn være et godt motiv for os, mens udenforstående ikke deler genkendelsen glæde og derfor mangler de store følelser.

Motiv -skala 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Ved bedømmelsen er det helheds indtrykket af motivet vi vurderer, kan du ikke lide hvad du ser, giv under 5 points. Har du der imod en god oplevelse ved at dette motiv, giv op til 9 points.

Komposition

At komponerer, her leger vi med billedets forskellige elementer, enten kan vi flytte rundt på objekterne eller vi kan flytte kameraet og optage fra forskellige vinkler. En god komposition giver en behagelig balance i billedet.

Kompositions-skala 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Gymnastik piger på en række er en komposition, en moder med sit barn er en anden komposition, hvis du finder moder og barnet er anbragt på en naturligt måde giv mindst 5, fylder det også rammen ud, så der er god balance giver du fra 5 til 9 points.

Beskæring

Beskæring kan ændre et billede radikalt, det er altså et vigtigt stykke værktøj, det kan bruges til at bringe objekter i "fokus", eller du kan f.eks. overholde reglerne for det gyldne snit ved den rigtige beskæring.

Beskærings-skala 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Ved den rigtige beskæringen er der balance i billedet, det hviler behageligt i sig selv. Har billedet ikke opnået den balance, giver du 5 eller der under. Er der derimod ro og balance og alle unødvendige objekter skåret væk, giver du op til 9 for beskæringen.

Atmosfære

Udstråling er her en vigtig del af billedet, f.eks. en rar atmosfære har nogle elementer som varme og venlighed, eller omvendt kan man sige det udstråle uhygge og angst. Så vigtigst af alt er at billedet siger os noget, alene ved sin udstråling, der er altså her skabt en atmosfære.

Atmosfære-skala 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Mangler billedet den nødvendige udstråling giver du under 5, kan du fornemme atmosfæren og er udstrålingen intens, giver du op til 9 points.

Kunstnerisk

Kunst, ja her er der ikke rigtigt nogen regler som gælder, en ting vil jeg dog sige, kunst skal røre ved dine følelser, sagt med andre ord: Kunsten skal kunne flytte grænserne for din opfattelsesevne.

Kunstnerisk-skala 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Her kan du så på en skala fra 1 til 9 give udtryk for om kunsten har bevæget dine følelser.